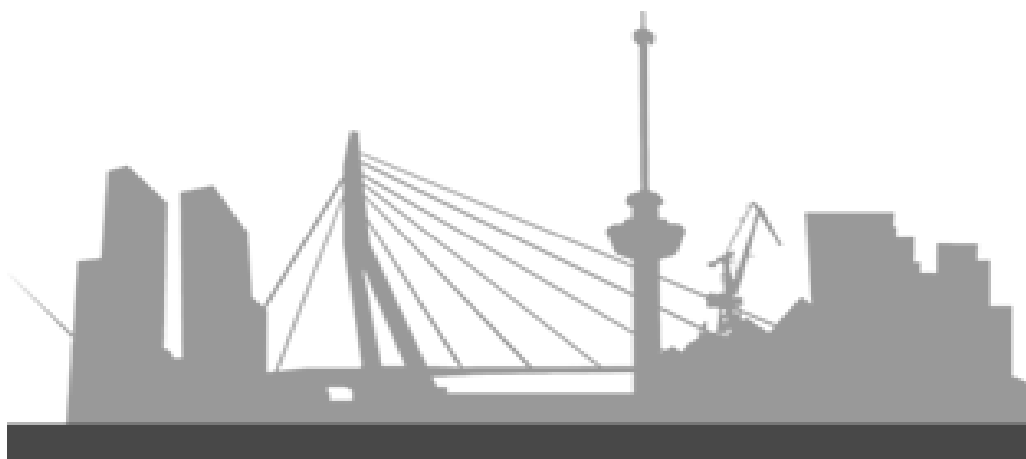
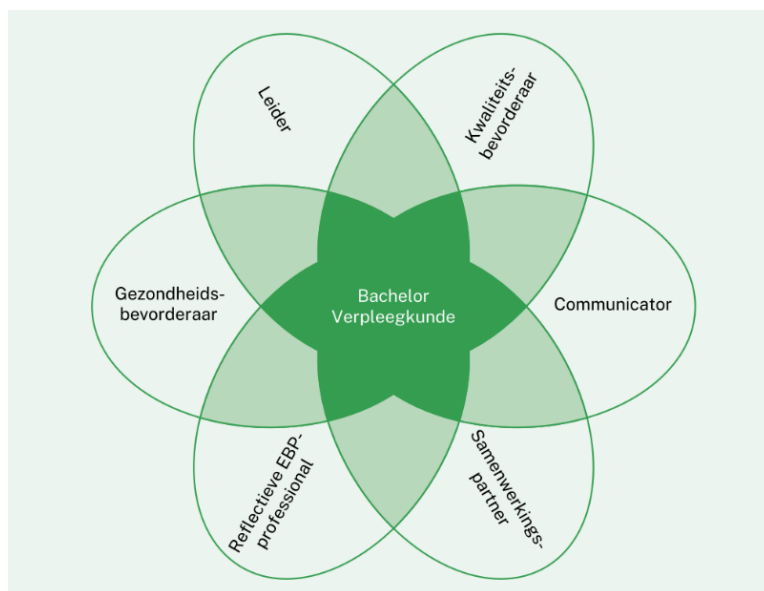

Beleid Praktijkleren Bacheloropleiding Verpleegkunde Hogeschool Rotterdam 2026-2027

Auteurs:

Arie Hettinga en Monique Smit (coördinatoren Praktijkleren Bacheloropleiding Verpleegkunde)
Christine Rietveld-Roedolf (onderwijsmanager Bacheloropleiding Verpleegkunde)

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Praktijkleren	4
1.1. Ingangseisen praktijkleren	4
1.2. Duaal studeren	6
1.3. Vormgeving praktijkleren binnen het curriculum	6
1.4. Varianten in praktijkleren	7
1.5. Boventalligheid, werktijden en feestdagen/vakanties (voltijd opleiding)	7
1.6. Afwezigheid student op stageplek	8
1.7. Herkansing na onvoldoende beoordeling van het praktijkleren	9
1.8. spreekuur praktijkleren	11
1.9. Vaccinaties en infectiepreventie	11
2. Organisatie stageplaatsen	12
2.1. Werving van praktijkleerplaatsen	12
2.2. Toewijzing praktijkleerplaatsen	12
2.3. Uploaden praktijkleerovereenkomst	13
2.4. Koppeling instellingsdocent	13
2.5. Betrokkenen bij praktijkleren en beoordelen	14
3. Kwaliteitszorg en samenwerking	15
3.1. Landelijke samenwerking	15
3.2. Regionale samenwerking	15
3.3. Interne kwaliteitszorg	16
Bijlage 1. ZELCOM-model	17
Bijlage 2. Begrippenlijst	20

Inleiding

Dit document beschrijft het **beleid praktijkleren** van de bacheloropleiding Verpleegkunde voltijd en Verpleegkunde mbo-hbo (VMH), inclusief de duale route. Het beleid is gebaseerd op het opleidingsprofiel Verpleegkunde van Hogeschool Rotterdam en wordt jaarlijks, voorafgaand aan het nieuwe studiejaar, geactualiseerd op basis van ontwikkelingen in het onderwijs, de beroepspraktijk en relevante wet- en regelgeving. Het beleid beschrijft de uitgangspunten, afspraken, procedures en verantwoordelijkheden met betrekking tot het praktijkleren voor bachelorverpleegkundigen in opleiding in Nederland en het buitenland.

De bacheloropleiding Verpleegkunde is een beroepsopleiding die opleidt tot verpleegkundigen op NLQF-niveau 6. Het curriculum bestaat uit integratief onderwijs, waardoor zowel de praktijk als het onderwijs gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van de beroepscompetenties van de student. Voor het opleiden van bachelor-verpleegkundigen moet worden voldaan aan de wettelijk voorgeschreven 2300 praktijken, zoals vastgelegd in het Besluit opleidingseisen verpleegkundigen 2011. Praktijkleren vormt daarom een integraal onderdeel van het curriculum en biedt studenten een contextrijke leeromgeving waarin zij zich ontwikkelen tot startbekwame verpleegkundigen.

Het praktijkleren binnen de opleiding is gebaseerd op het BN2030-opleidingsprofiel voor leerjaar één tot en met drie en het BN2020-opleidingsprofiel voor leerjaar vier. Daarmee sluit het praktijkleren aan bij de landelijke ontwikkelingen binnen het verpleegkundig onderwijs en de beroepspraktijk.

De visie op praktijkleren is beschreven in 'het kompas' van de bacheloropleiding Verpleegkunde van Hogeschool Rotterdam (bijlage I). Praktijkleren vindt plaats in nauwe samenwerking met zorgorganisaties en draagt bij aan de ontwikkeling van studenten tot kritische, veerkrachtige en toekomstbestendige bachelor-verpleegkundigen die persoonsgerichte zorg verlenen, professioneel samenwerken en kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen.

Voor de beoordeling van de competentieontwikkeling tijdens het praktijkleren onderscheidt de opleiding drie niveaus, gebaseerd op het ZELCOM-model (Bijlage 2). De beoordeling vindt plaats overeenkomstig de toetsvisie en het toetsplan van de opleiding.

De opleiding ontleent de eisen voor het praktijkonderwijs, waaronder praktijkleren en vaardighedenonderwijs, aan het Besluit opleidingseisen verpleegkundigen (2011) en de onderliggende Europese richtlijn. Deze eisen zijn uitgewerkt in de Hogeschoolgids van de HR.

De opleiding streeft ernaar studenten, in samenwerking met zorgorganisaties, optimaal voor te bereiden op de beroepspraktijk, zodat zij als startbekwame verpleegkundigen kunnen bijdragen aan kwalitatief hoogwaardige, persoonsgerichte en toekomstbestendige zorg.

1. Praktijkleren

Praktijkleren vormt een substantieel onderdeel van het curriculum van de bacheloropleiding Verpleegkunde. Gedurende de opleiding volgt de student ongeveer 2000 uur praktijkleren, verdeeld over de vier leerjaren. Daarnaast omvat het praktijkonderwijs ruim 306 uur. Samen voldoen deze onderdelen aan de wettelijk voorgeschreven 2300 praktijkuren, zoals vastgelegd in het Besluit opleidingseisen verpleegkundigen (2011).

Tijdens het praktijkleren staan het leerproces, de professionele ontwikkeling van de student en de ontwikkeling van een actueel beroepsbeeld centraal. Binnen het domein persoonlijke en professionele identiteitsontwikkeling werkt de student aan de ontwikkeling tot een startbekwame bachelorverpleegkundige. Daarbij is expliciete aandacht voor de ontwikkeling van het zelfregulerend vermogen, zodat de student in toenemende mate regie neemt over het eigen leerproces. Deze uitgangspunten sluiten aan bij de onderwijsvisie van de bacheloropleiding Verpleegkunde.

De studieloopbaancoach (SLC) monitort de voortgang van het leerproces van de student gedurende de opleiding. Indien de ontwikkeling van de student daartoe aanleiding geeft, stemt de SLC'er af met de instellingsdocent. De taken en verantwoordelijkheden van de betrokkenen bij het praktijkleren zijn beschreven in paragraaf 2.5.

1.1. Ingangseisen praktijkleren

Voor alle perioden van praktijkleren geldt dat de student uitsluitend kan deelnemen indien wordt voldaan aan de geldende ingangseisen, de zogenoemde **praktijkleerdrempel**. Deze ingangseisen zijn voorwaarde voor deelname aan het praktijkleren in het betreffende leerjaar. De ingangseisen zijn opgenomen in de Hogeschoolgids Hogeschool Rotterdam. De ingangseisen voor internationale praktijkleerperiodes zijn uitgewerkt in het internationaliseringsbeleid van IVG.

De opleiding vraagt zorgorganisaties studenten geen aanvullende praktijkopdrachten op te leggen die niet aansluiten aan de competentieontwikkeling van de student, zoals het standaard uitwerken van ziektebeelden. Zorgorganisaties kunnen studenten wel verplichten organisatiegebonden scholing of instructies te volgen die noodzakelijk zijn voor het veilig en verantwoord uitvoeren van werkzaamheden. Hierbij kan worden gedacht aan e-learningmodules over medicatieveiligheid of het gebruik van het elektronisch patiëntendossier (EPD).

Van studenten wordt verwacht dat zij, passend bij het niveau van de opleiding en de fase van het curriculum, beschikken over de kennis die noodzakelijk is om het verpleegkundig handelen vorm te geven. Dit omvat onder andere kennis van relevante ziektebeelden waarmee de student tijdens het praktijkleren wordt geconfronteerd, zodat het proces van klinisch redeneren op het vereiste niveau kan worden toegepast.

Praktijkleren leerjaar 1

Voor de oriëntatieweek in het eerste jaar zijn er geen ingangseisen.

Praktijkleren leerjaar 2

Voor deelname aan het praktijkleren in leerjaar 2 dient de student minimaal **48 studiepunten** uit het eerste leerjaar te hebben behaald, overeenkomstig de afspraken in de Hogeschoolgids.

Praktijkleren leerjaar 3

Voor deelname aan het praktijkleren en het onderwijs in leerjaar 3 dient de student aan de volgende ingangseisen te voldoen:

- De **propedeuse** is behaald;
- Minimaal **45 studiepunten** uit leerjaar 2 zijn behaald;
- **Leeruitkomst (LUK) 5** *Verpleegkundig handelen in de praktijk* (OVK2P5VH01) is behaald;
- **Leeruitkomst (LUK) 6** *Het verpleegkundig proces & Evidence Based Practice (EBP)* (OVK2T6VP01) is behaald.

Indien niet aan de ingangseisen wordt voldaan

Wanneer de student minder dan 45 studiepunten uit leerjaar 2 heeft behaald, volgt de student opnieuw het volledige tweede leerjaar of een deel daarvan. De omvang van het te volgen onderwijsprogramma wordt vastgesteld op basis van het aantal behaalde studiepunten en conform de geldende onderwijsregeling.

Wanneer het praktijkleren van leerjaar 2 niet met goed gevolg is afgerond, volgt de student het praktijkleren van leerjaar 2 opnieuw. De student blijft gedurende deze periode ingeschreven in leerjaar 2. Zodra het praktijkleren met goed gevolg is afgerond en aan alle ingangseisen voor leerjaar 3 is voldaan, kan de student bij de eerstvolgende reguliere instroommogelijkheid instromen in leerjaar 3.

Specifieke ingangseis voor studenten Verpleegkunde mbo-hbo (VMH)

Voor studenten die de Verpleegkunde mbo-hbo-route (VMH) volgen, geldt dat **Leeruitkomst (LUK) 6** *Het verpleegkundig proces & Evidence Based Practice (EBP)* (OVK2T6VP01) moet zijn behaald voordat doorstroom naar leerjaar 3 mogelijk is. Indien deze leeruitkomst niet is behaald, legt de student deze in een volgend studiejaar opnieuw af. De student loopt hierdoor een studievertraging van één semester op.

Praktijkleren leerjaar 4

In het eerste semester van leerjaar 4 is er minor onderwijs voor zowel voltijd als duale studenten. Voor nadere informatie zie de minorenhandleiding.

In leerjaar 4 volgt de student het afstudeerpraktijkleren. De student kan in elke onderwijsperiode beginnen met de laatste praktijkleerperiode, mits aan een aantal voorwaarden is voldaan.

Voor studenten die onderwijs met toetscode OVKAASS01 volgt:

- De propedeuse is behaald;
- Alle vakken jaar 2 (inclusief keuzevakken) zijn behaald;
- Maximaal 2 vakken uit jaar 3 staan open;
- De stages uit leerjaar 2 en leerjaar 3 zijn met een voldoende beoordeeld en afgerond

De minor maakt geen deel uit van de ingangseis.

Gedurende de overgang naar het curriculum Bachelor Nursing 2030 gelden voor studenten die onderwijs volgen op basis van leeruitkomsten (LUK's) de daarvoor vastgestelde ingangseisen. Voor studiejaar 2026-2027 betreft dit **LUK 10** en **LUK 11**.

Praktijkleren Internationaal

Studenten kunnen in leerjaar 2 en 3 kiezen voor internationaal praktijkleren. Hiervoor gelden de reguliere ingangseisen voor praktijkleren, zoals beschreven in dit hoofdstuk.

Voor studenten die in leerjaar 2 deelnemen aan internationaal praktijkleren geldt daarnaast dat zij in het bezit moeten zijn van de propedeuse.

Aanvullende informatie over internationaal praktijkleren, de procedure en de voorwaarden is beschikbaar via de [website van de opleiding Verpleegkunde van Hogeschool Rotterdam](#) en de Hogeschoolgids Hogeschool Rotterdam.

1.2 Duaal studeren

Vanaf leerjaar 3 kan de student kiezen voor de duale route. Binnen deze route is de student in dienst van een zorgorganisatie en volgt tegelijkertijd het reguliere onderwijsprogramma van de bacheloropleiding Verpleegkunde.

Studenten die de duale route willen volgen, kunnen vanaf leerjaar 2 solliciteren naar een duale leerwerkplek. De opleiding informeert studenten tijdig over de procedure via het stagebureau, HINT en Brightspace. Daarnaast organiseert de opleiding jaarlijks een duale banenmarkt, waar zorgorganisaties zich presenteren aan geïnteresseerde studenten.

Evenals studenten in de voltijdopleiding worden duale studenten opgeleid tot breed inzetbare bachelorverpleegkundigen. Binnen de duale route ontwikkelt de student zich daarnaast binnen een specifieke zorgsector en doet hij of zij ervaring op met sectorspecifieke vraagstukken.

De student schrijft zich per studiejaar in als duale student en beschikt over een leerwerkovereenkomst voor minimaal **24 uur per week**. Afhankelijk van de afspraken in de leerwerkovereenkomst ontvangt de student een salaris en kan de zorgorganisatie een financiële tegemoetkoming verstrekken voor de onderwijskosten, zoals collegegeld en studiematerialen.

Binnen de leerwerkovereenkomst maken de student en de zorgorganisatie afspraken over de combinatie van werken en leren. Deze afspraken waarborgen dat de student voldoende tijd en gelegenheid heeft om de leeruitkomsten en beroepscompetenties binnen het praktijkleren te ontwikkelen.

1.3 Vormgeving praktijkleren binnen het curriculum

Praktijkleren vormt een substantieel onderdeel van het curriculum van de bacheloropleiding Verpleegkunde. Gedurende de opleiding ontwikkelen studenten zich in verschillende praktijkleerperiodes, waarbij de complexiteit en de mate van zelfstandigheid geleidelijk toenemen. De opbouw van het praktijkleren sluit aan bij het theoretisch onderwijs zodat de student zich op het juiste ZelCom niveau kan ontwikkelen.

Voor studenten die de duale route volgen, geldt dat de minor een praktijkcomponent bevat. Gedurende deze minor behouden studenten hun leerwerkovereenkomst met de zorgorganisatie, waardoor zij gedurende drie dagen per week (24 uur) werken en leren in de praktijk. Daarnaast volgen zij twee dagen per week het duale minoronderwijs. De praktijkcomponent van de minor maakt geen onderdeel uit van de majorfase van de opleiding.

Vormgeving praktijkleren:

Tabel 1. Verdeling van praktijkleerperioden en ZelCom-niveau per leerjaar

leerjaar	Praktijkleren	ZelCom niveau
1	1 week à 4 dagen	-
2	18 weken à 4 dagen	1
3	2x 19 weken à 3 dagen	2
4	20 weken à 3 dagen	3

Studiepunten worden toegekend wanneer is voldaan aan de voorwaarden zoals beschreven in de beoordelingsformulieren en de Handleiding Praktijkleren, passend bij het vereiste ZelCom-niveau. De wijze waarop het praktijkleren wordt beoordeeld, is uitgewerkt in de betreffende LUK-handleidingen en de afstudeerhandleiding die te vinden zijn in Brightspace.

1.4 Varianten in praktijkleren

Het doel van de bacheloropleiding Verpleegkunde is om, in nauwe samenwerking met zorgorganisaties, bachelor verpleegkundigen op te leiden die zijn voorbereid op de toekomstige gezondheidszorg. Om aan te sluiten bij de diversiteit van de beroepspraktijk kent de opleiding verschillende varianten van praktijkleren. Deze varianten sluiten aan bij de onderwijsvisie van de opleiding en bieden ruimte om het praktijkleren vorm te geven op een wijze die past bij de context van de zorgorganisatie en de leerdoelen van de student.

De reguliere vorm van praktijkleren bestaat uit individuele begeleiding binnen een zorgorganisatie door één of meerdere werkbegeleiders. Daarnaast werkt de opleiding samen met zorgorganisaties aan andere vormen van praktijkleren, waarin leren, samenwerken en professionele ontwikkeling op verschillende manieren worden georganiseerd. Voorbeelden hiervan zijn **werkplekleren**, **leerunits** en **innovatiegerichte leeromgevingen**. De praktijkleervormen worden ontwikkeld in samenwerking met zorgorganisaties en, waar passend, in samenwerking met mbo-opleidingen. Ongeacht de gekozen variant gelden dezelfde uitgangspunten voor de kwaliteit van praktijkleren, de begeleiding en de beoordeling van studenten. De verschillende praktijkleervormen dragen ieder op een eigen wijze bij aan het realiseren van de leeruitkomsten en de professionele ontwikkeling van de student.

1.5 Boventalligheid, werktijden en feestdagen/vakanties (voltijd opleiding)

Het uitgangspunt van het praktijkleren binnen de voltijdopleiding is dat de student **boventallig** wordt ingezet. Dit betekent dat de student geen onderdeel uitmaakt van de reguliere personele bezetting van de zorgorganisatie. De student is aanwezig om te leren en mag niet worden ingezet ter structurele vervanging van medewerkers. Over de invulling van de boventalligheid worden afspraken gemaakt tussen de opleiding en de zorgorganisatie.

Tijdens het praktijkleren maakt de student, in overleg met de werkbegeleider(s) en/of praktijkopleider, ruimte voor het uitvoeren van praktijkgerichte leeractiviteiten, zoals het uitwerken van praktijkvraagstukken en beroepsproducten die onderdeel uitmaken van het curriculum. De boventallige positie van de student biedt de noodzakelijke ruimte om te leren, te reflecteren en zich te ontwikkelen tot startbekwame bachelorverpleegkundige.

De student, de werkbegeleider, de praktijkopleider en de instellingsdocent dragen gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het bewaken van deze uitgangspunten. Wanneer de boventallige positie van de student onder druk komt te staan, gaat de instellingsdocent hierover in gesprek met de betreffende zorgorganisatie.

Bij de roostering van het praktijkleren staan het welzijn van de student, de studeerbaarheid van het curriculum en het bieden van passende randvoorwaarden voor het behalen van de verplichte praktijken centraal.

Voor studenten in leerjaar 2 geldt dat het praktijkleren plaatsvindt tijdens reguliere dagdiensten. Alleen op verzoek van de student of wanneer dit vanuit de leerdoelen wenselijk is, kunnen hierover andere afspraken worden gemaakt. Vanaf leerjaar 3 maakt het opdoen van ervaring met onregelmatige diensten onderdeel uit van het praktijkleren, passend bij de beroepspraktijk van de bachelorverpleegkundige. In het kader van de studeerbaarheid worden studenten niet ingeroosterd voor gebroken diensten.

De planning van onregelmatige diensten vindt plaats in overleg tussen de student en de zorgorganisatie. Daarbij wordt rekening gehouden met de leerdoelen van de student, de mogelijkheden binnen de praktijkleerplaats, de studeerbaarheid van het curriculum en het welzijn van de student. Van zowel de student als de zorgorganisatie wordt verwacht dat zij zich inspannen om tot een rooster te komen dat de student de ruimte geeft om zich te ontwikkelen, de leerdoelen te behalen en ervaring op te doen met de verschillende diensten die passen binnen de praktijkleerperiode.

Tijdens schoolvakanties en op in Nederland erkende feestdagen is de student in principe vrij. Indien hierdoor het verplichte aantal praktijken niet wordt behaald, worden deze uren binnen de praktijkleerperiode ingehaald. De student maakt hierover afspraken met de werkbegeleider en/of praktijkopleider en de instellingsdocent.

Een student kan, in overleg met de zorgorganisatie, ervoor kiezen om op een in Nederland erkende feestdag werkzaam te zijn en hiervoor op een ander moment verlof op te nemen, bijvoorbeeld in verband met een religieuze of levensbeschouwelijke feestdag die niet als nationale feestdag is aangewezen. Voorwaarde is dat de student blijft voldoen aan de eisen ten aanzien van het praktijkleren en dat hierover vooraf afspraken zijn gemaakt met de zorgorganisatie.

1.6 Afwezigheid student op praktijkleerplek

De student neemt gedurende het praktijkleren deel aan de praktijkleeractiviteiten zoals vastgelegd in de (tripartiete) praktijkleerovereenkomst. Van de student wordt verwacht dat hij of zij op professionele wijze invulling geeft aan het praktijkleren. Dit betekent onder meer een actieve deelname aan het leerproces, een zorgvuldige omgang met afspraken en ziekteverzuim. Bij ziekte of andere onvoorziene omstandigheden informeert de student conform de geldende verzuimprocedure zowel de zorgorganisatie als de instellingsdocent.

Voor een optimale professionele ontwikkeling is continuïteit in het praktijkleren van groot belang. Regelmatige aanwezigheid draagt bij aan het opbouwen van beroepsvaardigheden, het onderhouden van professionele werkrelaties en het realiseren van de leerdoelen. Daarom wordt een afwezigheid van maximaal **zes praktijkleerdagen**, verdeeld over maximaal **twee afzonderlijke ziekmeldingen**, geaccepteerd zonder dat deze uren hoeven te worden ingehaald, mits de student de leerdoelen behaalt én het vereiste niveau van het praktijkleren aantoonst.

Wanneer de afwezigheid langer duurt dan zes praktijkleerdagen of verdeeld is over meer dan twee afzonderlijke ziekmeldingen, beoordelen de student, de praktijkopleider en de instellingsdocent gezamenlijk welke gevolgen dit heeft voor het praktijkleren. Daarbij wordt gekeken naar zowel de voortgang van het leerproces als het behalen van het vereiste aantal praktijkmaken. Indien nodig worden afspraken gemaakt over het inhalen van praktijkmaken of andere passende maatregelen, zodat de student alsnog aan de gestelde eisen van het praktijkleren kan voldoen.

Voor studenten die de duale route volgen, geldt bij ziekte het verzuimbeleid van de werkgever, conform de Wet verbetering poortwachter.

Voor eerstejaar studenten die de oriëntatieperiode in de praktijk doen geldt dat bij één of meerdere dagen afwezigheid een vervangende opdracht gedaan dient te worden.

1.7 Herkansing na onvoldoende beoordeling van het praktijkleren

Studiepunten voor het praktijkleren worden toegekend wanneer de student voldoet aan de voorwaarden en beoordelingscriteria zoals beschreven in de geldende handleiding en het beoordelingsformulier.

Herkansing Praktijkleren leerjaar 2

Wanneer tijdens de eindbeoordeling één of meer beroepsrollen als **onvoldoende** worden beoordeeld, komt de student in aanmerking voor een herkansing van de eindbeoordeling. De instellingsdocent motiveert de beoordeling schriftelijk in het beoordelingsformulier en bespreekt met de student de mogelijkheden en voorwaarden van de herkansing.

De student die gebruik wil maken van de tweede toetsgelegenheid meldt dit uiterlijk **72 uur** na het eindgesprek per e-mail aan de instellingsdocent en de praktijkopleider.

De herkansing vindt plaats in de eerste onderwijsweek na afloop van het semester waarin het praktijkleren is gevolgd (onderwijsweek 3.1 of uitloopweek 1). Het herkansingsgesprek wordt gevoerd door de instellingsdocent en de praktijkopleider. Indien de praktijkopleider niet in de gelegenheid is om aan het herkansingsgesprek deel te nemen, neemt een tweede beoordelende docent deel aan de beoordeling.

Voor de herkansing levert de student geen nieuwe bewijslast aan en worden geen wijzigingen aangebracht in het portfolio. Tijdens het herkansingsgesprek licht de student, aan de hand van een **aangepaste metareflectie**, de eerder onvoldoende beoordeelde beroepsrollen toe. De student onderbouwt daarbij, op basis van de succescriteria, hoe de betreffende beroepsrollen op toepassingsniveau worden beheerst.

Herkansing Praktijkleren leerjaar 3, LUK 9.1 en LUK 9.2

Wanneer tijdens het beoordelingsgesprek middels een criteriumgericht interview (CGI) één of meer beroepsrollen 'onder niveau' worden beoordeeld, komt de student in aanmerking voor een herkansing, overeenkomstig de geldende onderwijs- en examenregeling.

De instellingsdocent motiveert de onvoldoende beoordeling schriftelijk op het beoordelingsformulier. Daarnaast bespreekt de instellingsdocent met de student de ontwikkeling gedurende de gehele praktijkleerperiode en geeft, op basis daarvan, een professioneel advies over de haalbaarheid van een herkansing. Dit advies laat het recht van de student op een tweede toetskans onverlet.

Indien de student gebruik wil maken van de herkansingsmogelijkheid, meldt de student dit binnen 72 uur na de bekendmaking van het eindcijfer per e-mail aan de instellingsdocent en de praktijkopleider.

De herkansing van het beoordelingsgesprek middels een CGI vindt plaats in de eerste onderwijsweek van het daaropvolgende semester (onderwijsweek 3.1 of uitloopweek 1) en wordt afgenomen door de instellingsdocent en de praktijkopleider. Het gesprek vindt bij voorkeur plaats op de hogeschool. Indien de praktijkopleider niet fysiek aanwezig kan zijn, kan deze online deelnemen. Wanneer de praktijkopleider niet beschikbaar is voor deelname aan de herkansing, neemt een tweede beoordelend docent deel aan het beoordelingsgesprek.

Voor de herkansing vult de student uitsluitend de metareflectie aan op de beroepsrollen die tijdens de eerste beoordeling “onder niveau” zijn beoordeeld. Het portfolio wordt verder niet gewijzigd of aangevuld. Tijdens het beoordelingsgesprek middels een CGI presenteert en onderbouwt de student opnieuw de betreffende beroepsrollen aan de hand van de vastgestelde succescriteria.

Wanneer tijdens de herkansing één of meer beroepsrollen opnieuw onder het vereiste niveau worden beoordeeld, wordt het praktijkleren als onvoldoende beoordeeld. De student dient in dat geval de volledige praktijkleerperiode opnieuw te volgen.

Minor

Tijdens de minorperiode wordt geen praktijkleerperiodes uit leerjaar 3 van het majorcurriculum gevolgd of herkanst.

Voor studenten die de duale route volgen, bestaat de minor uit **15 studiepunten voor het theoretische deel** en **15 studiepunten voor het praktijkdeel**. Het praktijkdeel is gericht op de integratie en toepassing van de kennis en inzichten uit de minor binnen de eigen beroepspraktijk. De beoordeling van het praktijkdeel vindt plaats binnen het minoronderwijs van Hogeschool Rotterdam.

Vanaf studiejaar 2026-2027 wordt de ontwikkeling van de duale student tijdens de minor niet meer beoordeeld op basis van de CanMEDS-rollen. Tijdens de reguliere voortgangs- en beoordelingsgesprekken op de werkplek bespreekt de student zijn of haar ontwikkeling met de werkgever.

Invulling praktijkdeel duale minor

Tijdens de minor staan de beroepsrollen niet centraal, maar de verdieping, verbreding en toepassing van kennis binnen actuele en betekenisvolle beroepsvraagstukken die aansluiten bij het gekozen minorthema (IVG Minorenkader, 2020-2026).

Binnen het praktijkdeel van de duale minor staan de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de student centraal. De student integreert de opgedane kennis in de eigen beroepspraktijk, formuleert leerdoelen en onderbouwt de professionele ontwikkeling in een portfolio. Het portfolio wordt aan het einde van de minor beoordeeld tijdens een groepsassessment.

De praktijkbegeleider vervult gedurende de minor een begeleidende en adviserende rol bij het leerproces van de student. Daarnaast wordt iedere duale student begeleid door een instellingsdocent. Deze begeleiding is gericht op de professionele ontwikkeling van de student, het behouden en verder ontwikkelen van het vereiste ZelCom-niveau en een goede voorbereiding op het afstudeerpraktijkleren.

Herkansing Praktijkleren leerjaar 4 (BN2020)

Competenties die tijdens het eindassessment met minimaal een voldoende zijn beoordeeld, hoeven tijdens een eventuele verlenging niet opnieuw te worden beoordeeld.

Het afstudeerpraktijkleren kan eenmaal worden verlengd met **5, 10 of 20 weken**. De duur van de verlenging wordt vastgesteld overeenkomstig de richtlijnen zoals beschreven in de cursushandleiding Afstuderen. Wanneer de student na de verlenging het afstudeerpraktijkleren niet met een voldoende afrondt, dient het volledige afstudeerpraktijkleren opnieuw te worden volgen.

Voor de verdere procedure en voorwaarden wordt verwezen naar de cursushandleiding Afstuderen op Brightspace.

1.8 spreekuur praktijkleren

Tijdens het praktijkleren kunnen studenten met vragen over de praktijkleerperiode, begeleiding, beoordeling of andere praktijkgerelateerde onderwerpen gebruikmaken van het spreekuur praktijkleren.

Het spreekuur is bedoeld om studenten tijdig te ondersteunen bij vragen of knelpunten die tijdens het praktijkleren ontstaan. Studenten worden geadviseerd om vragen of zorgen zo vroeg mogelijk te bespreken, zodat gezamenlijk naar een passende oplossing kan worden gezocht.

Meer informatie over het spreekuur praktijkleren, de bereikbaarheid en de wijze van aanmelden is te vinden op de website Opleiding verpleegkunde.

1.9 Vaccinaties en infectiepreventie

Als toekomstige verpleegkundige loopt de student risico op blootstelling aan het hepatitis B-virus en kan het virus onbedoeld overdragen aan zorgvragers. Hiervoor organiseert de opleiding een vaccinatietraject voor studenten, uitgevoerd door een erkend vaccinatiebureau. Dit traject bestaat uit drie vaccinaties en een immuniteitscontrole die in het eerste studiejaar en voor de eerste praktijkleerperiode in leerjaar 2 afgerond moeten zijn. De oriëntatieweek in leerjaar 1 valt buiten deze verplichting, omdat de student gedurende deze week geen verpleegtechnische handelingen mag verrichten.

Wanneer de student ervoor kiest zich niet te laten vaccineren, loopt de student het risico dat er geen praktijkleerplek beschikbaar is en dat de opleiding mogelijk niet kan worden afgerond. De consequenties hiervan liggen volledig bij de student.

Naast de HBV worden ook screening en vaccinaties voor andere infectieziekten dringend geadviseerd. Het gaat hierbij onder andere om BMR (bof, mazelen en rodehond), difterie, kinkhoest, tetanus, polio en het varicellazostervirus (waterpokken). Sommige praktijkinstellingen stellen deze vaccinaties zelfs verplicht. Meer informatie hierover is te vinden via de link naar het RIVM. De kosten voor deze vaccinaties zijn voor eigen rekening. Als een student niet kan aantonen gevaccineerd te zijn, kan de betreffende zorgorganisatie deelname aan de praktijkleerperiode weigeren. Dit kan leiden tot studievertraging.

Het kan voorkomen dat de zorgorganisatie bij aanmelding vraagt een kopie aan te leveren van het vaccinatiepaspoort van het Rijksvaccinatieprogramma. Als dit niet beschikbaar is, kan een vaccinatiebewijs worden aangevraagd via het RIVM.

Zorgorganisaties baseren hun infectiepreventiebeleid op de richtlijnen van het Rijksinstituut **voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)** voor zorgprofessionals. Centraal in dit beleid staan vaccinaties die bijdragen aan de veiligheid van studenten, medewerkers en zorgvragers. Een van de belangrijkste vereisten is vaccinatie tegen het **hepatitis B-virus (HBV)**.

2. Organisatie praktijkleerplaatsen

Het bureau praktijkleren van de bacheloropleiding Verpleegkunde is verantwoordelijk voor de werving en organisatie van praktijkleerplaatsen voor voltijdstudenten. Het bureau praktijkleren verzorgt de coördinatie van het plaatsingsproces en onderhoudt, in samenwerking met de coördinatoren praktijkleren, de contacten met de zorgorganisaties. De correspondentie en afspraken over praktijkleerplaatsen verlopen via het bureau praktijkleren.

Vanaf het eerste leerjaar maakt de student kennis met de beroepspraktijk. Gedurende de opleiding volgt de voltijdstudent praktijkleerperiodes binnen verschillende verpleegkundige zorgsettings, zodat ervaring wordt opgedaan in uiteenlopende contexten van het verpleegkundig beroep.

Voorafgaand aan iedere praktijkleerperiode ontvangt de student via het volgsysteem praktijkleren een (tripartiete) praktijkleerovereenkomst, waarin de afspraken tussen de student, de zorgorganisatie en de opleiding zijn vastgelegd.

2.1 Werving van praktijkleerplaatsen

Voor iedere praktijkleerperiode geven zorgorganisaties voorafgaand aan de plaatsingsronde (in oktober en maart) via de regionale stagemonitor aan hoeveel praktijkleerplaatsen zij beschikbaar stellen.

Het aantal beschikbare praktijkleerplaatsen verschilt per zorgorganisatie. Dit is afhankelijk van verschillende factoren, waaronder de doelgroep, de beschikbare begeleidingscapaciteit, de deskundigheid van werkbegeleiders en praktijkopleiders, en de mogelijkheden om studenten een kwalitatief goede leeromgeving te bieden.

Ook het aantal te plaatsen studenten kan per praktijkleerperiode verschillen. Dit is afhankelijk van de instroom, doorstroom en studievoortgang van studenten binnen de opleiding.

2.2 Toewijzing praktijkleerplaatsen

Aanmelding

Tweedejaarsstudenten worden automatisch aangemeld in het stagevolgsysteem voor een praktijkleerplaats, ook wanneer sprake is van een herkansing.

Studenten in leerjaar 3 en 4 geven via het stagevolgsysteem tijdig aan dat zij voor de eerstvolgende praktijkleerperiode een praktijkleerplaats nodig hebben en voor welke fase van de opleiding deze bedoeld is. Studenten in leerjaar 4 kunnen daarbij een voorkeur aangeven uit het beschikbare aanbod in het stagevolgsysteem **OnStage**.

Uitgangspunten bij de toewijzing

Bij de toewijzing van praktijkleerplaatsen streeft de opleiding ernaar studenten gedurende de opleiding ervaring te laten opdoen in verschillende verpleegkundige zorgsettings. Daarom wordt, waar mogelijk, rekening gehouden met eerder opgedane praktijkleerervaringen.

Studenten die de duale route volgen, worden voor hun praktijkleerplaats ingedeeld door de zorgorganisatie waarmee zij een leerwerkovereenkomst hebben.

Niet tijdig aanmelden en schaarste aan praktijkleerplaatsen

Studenten die zich niet tijdig aanmelden, kunnen niet worden meegenomen in de reguliere plaatsingsronde. Dit kan leiden tot studievertraging.

Wanneer het aantal beschikbare praktijkleerplaatsen onvoldoende is om alle studenten direct te plaatsen, vindt de toewijzing plaats op basis van het aantal behaalde studiepunten. Daarbij geldt als uitgangspunt dat studenten met een hogere studievoortgang voorrang krijgen bij plaatsing.

Studievoorzieningen

Indien een student beschikt over een toegekende studievoorziening vanwege persoonlijke omstandigheden, zoals topsport, zwangerschap of een medische indicatie, en deze tijdig heeft gemeld bij het bureau praktijkleren (vóór **1 mei** voor plaatsing in semester 1 en vóór **1 oktober** voor plaatsing in semester 2), wordt bij de toewijzing van de praktijkleerplaats, voor zover het beschikbare aanbod dit toelaat, rekening gehouden met deze voorziening.

Reistijd

Bij de toewijzing van een praktijkleerplaats wordt uitgegaan van een maximale reistijd van **anderhalf uur** enkele reis tussen het woonadres van de student en de praktijkleerplaats. Voor de oriëntatieweek in leerjaar 1 geldt een maximale reistijd van **één uur**.

Wanneer een student buiten de regio woont waarin de opleiding samenwerkt met zorgorganisaties, kan de student – in overleg met het stagebureau en onder de daarvoor geldende voorwaarden – zelf een praktijkleerplaats zoeken.

2.3 Uploaden praktijkleerovereenkomst

Na toewijzing van een praktijkleerplaats dient de student de voor het praktijkleren geldende (tripartiete) praktijkleerovereenkomst te laten ondertekenen. De overeenkomst dient passend te zijn bij de opleidingsroute die de student volgt (voltijd of duaal).

De praktijkleerovereenkomst wordt ondertekend door de student, een vertegenwoordiger van de zorgorganisatie en een vertegenwoordiger van Hogeschool Rotterdam. De student is verantwoordelijk voor het uploaden van de volledig ondertekende overeenkomst in het stagevolgsysteem. De overeenkomst dient uiterlijk **één week na de start van het praktijkleren** te zijn geüpload.

Wanneer de overeenkomst niet uiterlijk **twee weken na de start van het praktijkleren** is geüpload, kan het praktijkleren niet worden gecontinueerd totdat aan deze voorwaarde is voldaan. Hierdoor kan studievertraging ontstaan.

2.4 Koppeling instellingsdocent

Binnen de bacheloropleiding Verpleegkunde vervullen veel docenten naast hun onderwijstaak ook de rol van instellingsdocent. De instellingsdocent begeleidt de student gedurende het praktijkleren en vervult, afhankelijk van de betreffende praktijkleerperiode, tevens een rol in de beoordeling van het praktijkleren.

Om de continuïteit van de begeleiding en de samenwerking tussen de opleiding en de zorgorganisatie te bevorderen, streeft de opleiding ernaar een instellingsdocent voor een langere periode aan dezelfde zorgorganisatie te verbinden. Hierdoor kunnen duurzame samenwerkingsrelaties worden opgebouwd en blijft kennis van de leeromgeving en de begeleiding van studenten behouden.

De instellingsdocent vervult een verbindende rol tussen de opleiding, de student en de zorgorganisatie. Vanuit deze rol draagt de instellingsdocent bij aan de kwaliteit van het praktijkleren en vertegenwoordigt hij of zij de onderwijsvisie en kwaliteitsuitgangspunten van de bacheloropleiding Verpleegkunde.

2.5 Betrokkenen bij praktijkleren en beoordelen

Praktijkleren is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de student, de opleiding en de zorgorganisatie. Gedurende het praktijkleren werken verschillende betrokkenen samen aan een krachtige leeromgeving waarin de professionele ontwikkeling van de student centraal staat.

Bij het praktijkleren zijn de volgende betrokkenen actief:

- de student;
- de werkbegeleider(s);
- de praktijkopleider en/of praktijkbeoordelaar;
- de instellingsdocent;
- overige collega's binnen het team of de afdeling die bijdragen aan het leerproces van de student.

Iedere betrokkene levert vanuit de eigen rol een bijdrage aan de begeleiding, de professionele ontwikkeling en waar van toepassing de beoordeling van de student.

Beoordeling van het praktijkleren

In leerjaar 2, 3 en 4 wordt het praktijkleren beoordeeld volgens het **vierogenprincipe**. De beoordeling vindt plaats door de praktijkopleider (of praktijkbeoordelaar) en de instellingsdocent. De praktijk levert vanuit de dagelijkse begeleiding een inhoudelijk advies over de ontwikkeling van de student. De instellingsdocent en de praktijkopleider (of praktijkbeoordelaar) komen in gezamenlijk overleg tot een oordeel. Conform wetgeving is de instellingsdocent eindverantwoordelijk voor de vaststelling van de beoordeling.

Het eindassessment van het afstudeerpraktijkleren wordt afgenomen door een getrainde praktijkassessor en een onafhankelijke, getrainde docentassessor. Praktijkassessoren hebben de *Assessorentraining hbo-V* van Hogeschool Rotterdam gevolgd. Indien de zorgorganisatie geen getrainde praktijkassessor beschikbaar heeft, wordt een externe, getrainde praktijkassessor ingezet.

3. Kwaliteitszorg en samenwerking

De bacheloropleiding Verpleegkunde werkt continu aan de kwaliteit van het praktijkleren. De opleiding, studenten en zorgorganisaties dragen hierin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Door middel van een systematische kwaliteitscyclus wordt het praktijkleren geëvalueerd, doorontwikkeld en waar nodig bijgesteld, zodat het blijft aansluiten bij de ontwikkelingen in het onderwijs en de beroepspraktijk.

Het kwaliteitsbeleid voor praktijkleren maakt onderdeel uit van de PDCA-cyclus van de opleiding. De coördinatoren praktijkleren evalueren dit beleid jaarlijks aan de hand van het landelijk ontwikkelde Kwaliteitskader Praktijkleren Bachelor Verpleegkunde. Daarbij wordt gebruikgemaakt van informatie uit onder andere de studentenraad, studentarena's, de beroepenveldcommissie, werkveldbijeenkomsten en evaluaties van studenten, docenten en zorgorganisaties.

Daarnaast evalueren studenten het (praktijk)onderwijs via de Nationale Studenten Enquête (NSE) en andere opleiding specifieke evaluaties. De opbrengsten van deze evaluaties worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van het praktijkleren.

Nieuwe zorgorganisaties worden vooraf beoordeeld op hun geschiktheid als praktijkleerplaats aan de hand van het binnen de opleiding gehanteerde kwaliteitsborgingsinstrument.

3.1 Landelijke samenwerking

De bacheloropleiding Verpleegkunde neemt deel aan het **Landelijk Overleg Stagecoördinatoren (LOS)**. Binnen dit overleg wordt gewerkt aan de kwaliteit en doorontwikkeling van het praktijkleren en worden adviezen geformuleerd voor het **Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV)**.

De coördinatoren praktijkleren vertegenwoordigen de opleiding binnen het LOS. Onderwerpen als de kwantiteit en kwaliteit van praktijkleerplaatsen, de begeleiding van studenten en actuele ontwikkelingen binnen het praktijkleren staan hierbij centraal. Daarnaast worden kennis en ervaringen uitgewisseld over verschillende vormen van praktijkleren en de wijze waarop opleidingen en zorgorganisaties kunnen inspelen op ontwikkelingen in de gezondheidszorg.

3.2 Regionale samenwerking

deRotterdamseZorg

De bacheloropleiding Verpleegkunde werkt intensief samen met zorgorganisaties en andere partners in de regio om de kwaliteit van het praktijkleren continu te ontwikkelen en aan te sluiten bij de ontwikkelingen in de gezondheidszorg.

De beroepenveldcommissie

De opleiding onderhoudt een structurele samenwerking met vertegenwoordigers van zorgorganisaties via de beroepenveldcommissie. De commissie komt meerdere keren per jaar bijeen om ontwikkelingen binnen het onderwijs en de beroepspraktijk met elkaar af te stemmen.

Tijdens deze bijeenkomsten informeert de opleiding de zorgorganisaties over ontwikkelingen binnen het curriculum die van invloed zijn op het praktijkleren. Daarnaast adviseren de zorgorganisaties de opleiding vanuit hun expertise en delen zij ontwikkelingen uit de beroepspraktijk en ervaringen met het praktijkleren.

Werkveldconferentie

jaarlijks organiseert de opleiding een werkveldconferentie voor praktijkopleiders, werkbegeleiders, instellingsdocenten en andere betrokkenen bij het praktijkleren. Tijdens deze bijeenkomst worden actuele ontwikkelingen binnen het verpleegkundig onderwijs, de gezondheidszorg en het

praktijkleren met elkaar gedeeld en besproken. De werkveldconferentie draagt bij aan het versterken van de samenwerking tussen opleiding en zorgorganisaties en aan de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het praktijkleren.

3.3 Interne kwaliteitszorg

De bacheloropleiding Verpleegkunde beschikt over verschillende overleg- en kwaliteitsorganen die gezamenlijk bijdragen aan de kwaliteit en de continue ontwikkeling van het onderwijs en het praktijkleren.

Hiertoe behoren onder andere de **curriculumcommissie**, **opleidingscommissie**, **studentenraad**, **examencommissie** en **toets(borgings)commissie**. Vanuit hun eigen verantwoordelijkheid leveren deze gremia een bijdrage aan de kwaliteitsontwikkeling, evaluatie en borging van het curriculum en het praktijkleren.

Bijlage 1. Het Kompas bachelor-Verpleegkunde Hogeschool Rotterdam

overtref jezelf

Hét kompas voor het nieuwe onderwijs hbo Verpleegkunde

versie 2, januari 2024

Visie

Studenten groeien tijdens de opleiding tot hbo-verpleegkundigen van de toekomst: wendbaar, veerkrachtig en klaar voor elke uitdaging. Ze omarmen maatschappelijke veranderingen, zijn kritisch, innovatief en nemen het voortouw in hun vak. Met trots vervullen ze hun rol van verpleegkundige, omdat ze weten dat ze het verschil maken. Deze generalistische opleiding maakt dat onze hbo-verpleegkundigen vanuit een holistische aanpak persoonsgerichte zorg kunnen bieden in uiteenlopende situaties.

Kapstok

Als kapstok gebruiken we de CanMEDS-rollen met de bijbehorende kernbegrippen om inhoud aan het onderwijs te geven. Dit sluit aan op het nieuwe beroepsprofiel BN2030. In elk leerjaar komen alle CanMEDS-rollen aan bod, waarbij het niveau geleidelijk stijgt. Met de speerpunten leggen we een Rotterdams accent op aspecten van de CanMEDS-rollen.

Uitdagingen nieuw onderwijs

5 bouwstenen die deze visie dragen

1 Leren vindt plaats in interactie met elkaar.

Leren doe je met elkaar en van elkaar. Door samen met anderen te leren, leert de student zijn eigen standpunt te kiezen, toe te lichten, te heroverwegen en vaardigheden te oefenen.

2 Leren vindt plaats wanneer het zelfregulerend is.

Het onderwijs is gericht op het stimuleren van zelfregulatie en zelfverantwoordelijkheid met 'gezonder studeren' als uitgangspunt.

3 Leren vindt plaats wanneer het actief gebeurt.

De student gaat actief aan de slag met de kennis, vaardigheden en houdingsaspecten van het verpleegkundig beroep. De opleiding zet activerende didactiek in om studenten daadwerkelijk met de stof bezig te laten zijn.

4 Leren vindt plaats in een contextrijke omgeving.

Door te leren in een contextrijke, krachtige leeromgeving blijft de student de relevantie zien en kan de student de transfer aken van het geleerde naar de echte beroepspraktijk.

5 Leren vindt plaats in onderlinge verbondenheid.

Verbondenheid tussen student, docent, praktijk en opleiding creëert een leerklimaat waarin optimale ontwikkeling mogelijk is. Iedereen voelt zich welkom. In het onderwijs wordt de aanwezigheid van verschillen erkend en deze diversiteit aangewend als kracht.

De opbouw van het onderwijs schetst een realistisch beeld van de verpleegkundige beroepsidentiteit.

Verpleegkundige domeinen staan centraal in het onderwijs.

Bij het opstellen van de leeruitkomsten is er een heldere en logische opbouw gehanteerd, waardoor er aansluiting ontstaat tussen onderwijsperiodes en leerjaren. Constructive alignment wordt verder geborgd door ontwikkelgroepen die samengesteld zijn uit docenten uit verschillende leerjaren. De projectgroep en curriculumcommissie houden het totaaloverzicht op de verbinding tussen de leerjaren.

Vanaf dag 1 is de student een verpleegkundige in opleiding en zijn docenten rolmodellen. De verpleegkundige beroepsidentiteit krijgt een prominente plek in het onderwijs.

Contextrijk en integratief onderwijs creëren dat zelfregulatie bevordert.

Het onderwijs is ontwikkelingsgericht, contextrijk en wordt op passende wijze getoetst.

Het onderwijs kan inspelen op actuele gebeurtenissen binnen de zorg en maatschappij met oog voor de zorgvraag van de toekomst.

Hoe gaan we dit realiseren?

- In het nieuwe onderwijs bouwen we voort op wat we nu al goed kunnen en waar we trots op zijn.
- De CanMEDS-rollen zijn vertaald naar leeruitkomsten op drie niveaus.
- Het werken met leeruitkomsten zorgt voor meer integratie van vakgebieden en contextrijk onderwijs vertaald in praktijkvraagstukken. Hierbij wordt de focus gelegd op het verpleegkundig domein.
- Het zelfregulerend vermogen van de student wordt opgebouwd; van strakke sturing in leerjaar één, naar steeds meer zelfsturing in leerjaar vier.

Benieuwd hoe dit eruit komt te zien?

Check deze video's én onze recente bestanden zoals het opleidingsprofiel, de leeruitkomsten en toetsvisie op ons Teams kanaal HBO-V Algemeen / onderwijsvernieuwing hbo-v

video over het 1e jaar

video voor docenten

Check ons verhaal

Uitgangspunten ontwerp nieuw onderwijs

Persoonsgericht onderwijs: het welbevinden van de student en studietoetsen staan centraal.

Ontwikkeling van studenten: we leggen de nadruk op het aanleren van zelf-regulerende vaardigheden en het tonen van leiderschap, zodat studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Contextrijk onderwijs: we bieden een krachtige leeromgeving waarin praktijkvraagstukken centraal staan en ruimte is voor actuele ontwikkelingen in het werkveld.

Organiseerbaarheid: we streven naar duidelijk en overzichtelijk onderwijs dat voor iedereen begrijpelijk en uitvoerbaar is met een eenvoudig examenprogramma.

Bijlage 2. ZELCOM-model

Tijdens het praktijkleren komt de student in uiteenlopende beroepssituaties terecht. De mate van complexiteit van deze situaties is niet vooraf te sturen en kan verschillende dimensies hebben. Zo kan een situatie medisch complex zijn, maar ook sociaal, organisatorisch of ethisch complex.

Het **ZelCom-model** (zie onderstaande figuur) beschrijft de verwachte ontwikkeling van de student in relatie tot de mate van **zelfstandigheid** en **complexiteit** gedurende de opleiding. Het model ondersteunt werkbegeleiders, praktijkopleiders en instellingsdocenten bij het duiden van de beroepssituaties waarmee de student wordt geconfronteerd en bij het beoordelen of deze aansluiten bij het beoogde niveau van het praktijkleren.

Bij de beoordeling van het praktijkleren wordt het ZelCom-model gebruikt om de complexiteit van de beroepssituatie en de mate van zelfstandigheid van de student in samenhang te beoordelen. Wanneer een beroepssituatie aantoonbaar boven het beoogde niveau van de student ligt, wordt dit meegewogen bij de beoordeling van het handelen van de student.

Figuur 2: ZelCom-model: zelfstandigheid en complexiteit in samenhang met de competenties (bron: Hogeschool Utrecht, Saxion en Parantion, 2011)

Complexiteit		
Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Enkelvoudige zorgvraag Situatie is stabiel en voorspelbaar	Meervoudige zorgvraag, met één of twee problemen die elkaar beïnvloeden	Meervoudige zorgvraag met problemen die elkaar beïnvloeden
Zorg is voor langere periode in te plannen	Er is maximaal twee keer per dag herziening van de zorgplannen nodig	De zorg is wisselend, onvoorspelbaar. Er is herziening van de zorgplanning nodig
Mantelzorg (indien nodig) voldoet	Kans op risicovolle situaties gering	Verhoogde risico's zijn aanwezig
De zorgvrager heeft inzicht in de eigen gezondheid/ -welzijnssituatie	Mantelzorger heeft ondersteuning nodig	Mantelzorg heeft intensieve behoefte aan aandacht en begeleiding
Toepassen van standaardprocedures	De zorgvrager heeft beperkt inzicht in de eigen gezondheid/ -welzijnssituatie	Zorgvrager heeft niet of nauwelijks inzicht in de eigen gezondheid/ -welzijnssituatie
Monodisciplinair	Aanpassen van standaardprocedures	Geen standaardaanpak, nieuwe procedures moeten worden toegepast/bedacht
(Inter)persoonlijke communicatie is mogelijk zodat zorgafstemming kan worden gerealiseerd	Beperkt multidisciplinair	Multidisciplinair
	Communicatiemogelijkheden om de zorg af te stemmen worden bemoeilijkt door etniciteit, culturele achtergronden	(Inter)persoonlijke communicatiemogelijkheden zijn beperkt, er is optimale creativiteit, aandacht en inspanning nodig om de zorgvrager te informeren en/of de juiste informatie van de zorgvrager te ontvangen

Zelfstandigheid		
Niveau 1; Gestuurd (zelfstandigheid is laag)	Niveau 2; Zelfstandig onder begeleiding	Niveau 3; naar Zelfstandig
Stemt handelen af op zorgvraag en communiceert hierover met betrokkenen Het handelen is gebaseerd op protocollen, voorschriften en afspraken die op de afdeling aanwezig zijn en die instructie geven om het handelen op te baseren Er is gelegenheid voor overleg met de werkbegeleider of anderen Neemt initiatief tot het stellen van (leer)vragen, en toont eigen inbreng Is transparant in de wijze waarop keuzen tot stand komen	Heeft gedeelde verantwoording over de zorg van 2-4 zorgvragers (afhankelijk van de context zorgvager(s)) Er is vrijheid binnen vastgesteld kader Koppelt regelmatig (gevraagd en ongevraagd) voortgang terug naar begeleider Krijgt feedback en advies voor coördinatie-taken Stimuleert of begeleidt anderen	Geeft zelfstandig uitvoering aan zorgproces van minimaal 3 zorgvragers overeenkomend met de taken van een beginnende beroepsprofessional in deze context Vrijheid van handelen Terugkoppeling van verantwoordelijkheid over zorgproces naar begeleiders op aanvraag student Feedback, advies en begeleiding voor coördinatie-taken op aanvraag Geeft leiding aan anderen

Bijlage 3. Begrippenlijst

Begrip	Omschrijving
Beoordelingsgesprek	Het formele beoordelingsmoment waarin de ontwikkeling van de student binnen het praktijkleren wordt beoordeeld. Afhankelijk van het leerjaar kan dit plaatsvinden middels een criteriumgericht interview (CGI) of een andere beoordelingsvorm.
CGI (Criteriumgericht Interview)	Beoordelingsvorm waarbij de student de beheersing van beroepsrollen onderbouwt aan de hand van vooraf vastgestelde succescriteria.
Coördinator praktijkleren	Functionaris die verantwoordelijk is voor de organisatie, kwaliteit en coördinatie van het praktijkleren binnen de opleiding.
Instellingsdocent	Docent van de opleiding die de student begeleidt tijdens het praktijkleren en, afhankelijk van de praktijkleerperiode, betrokken is bij de beoordeling.
Leeruitkomst (LUK)	Beschrijving van wat een student aan het einde van een onderwijsperiode of onderwijseenheid in de beroepspraktijk moet kunnen aantonen.
OnStage	Het digitale stagevolgsysteem waarin onder andere de plaatsing, praktijkleerovereenkomst en communicatie rondom het praktijkleren worden beheerd.
Praktijkleren	Het buitenschools leren binnen een zorgorganisatie, waarin de student werkt aan de leeruitkomsten en professionele ontwikkeling in de beroepspraktijk.
Praktijkleerplaats	De plaats binnen een zorgorganisatie waar de student praktijkleren volgt.
Praktijkopleider / praktijkbeoordelaar	Medewerker van de zorgorganisatie die verantwoordelijk is voor de begeleiding en/of beoordeling van de student tijdens het praktijkleren.
SLC'er	Studieloopbaancoach die de studievoortgang en professionele ontwikkeling van de student gedurende de opleiding begeleidt.
Tripartiete praktijkleerovereenkomst	Overeenkomst tussen student, zorgorganisatie en Hogeschool Rotterdam waarin de afspraken over het praktijkleren zijn vastgelegd.
Werkbegeleider	Professional uit de dagelijkse beroepspraktijk die de student begeleidt tijdens het uitvoeren van werkzaamheden.
ZelCom-model	Model dat de ontwikkeling van de student beschrijft aan de hand van de mate van zelfstandigheid (Zel) en complexiteit (Com) van beroepssituaties.

